

Въоруженъ отъ даннитѣ, почерпени отъ трудовѣ на споменатитѣ учени пѣтувачи, чешкиятъ знаменитъ славистъ *Шафарикъ* е можалъ въ въ обнародваната прѣзъ 1842 год. своя книга „Slovanský Národopis“ да даде много добри свѣдѣния за прѣдѣлитѣ, които населява българското племе въ Балканския Полуостровъ изобщо и частно въ Македония

Шафарикъ ни дава при своята книга и първата етнографска карта на славѣнскитѣ народи въ Полуострова, направена съ голѣма вѣщина за вѣрѣмето си. Споредъ неговата карта, вѣренъ изводъ отъ която прилагаме тукъ, и споредъ описанието въ текста,¹⁾ българската граница прѣскача рр. Българска Морава 10 верети западно отъ Нишъ и продължава на югъ по височинитѣ, които заграждатъ коритото на рѣката дори до Качаничкия Проходъ, продължава по Шарекия гребенъ до гр. Дебъръ, сетица по Дринъ до Охридъ, обзема Охридската и Костурска Котловина, минава прѣзъ с. Катраница въ Островската Котловина, обгърща Ениджевското Езеро и слиза до Солунъ; сетѣ продължава прѣзъ сс. Ени Кьой (Ново село) по политѣ на Хортачъ, завива къмъ сѣверъ, като остава цѣлото Сърско-Драмско Поле на гръцитѣ, и прѣзъ с. Старчица по права линия възлиза въ Доспатъ Планина къмъ изворитѣ на р. Арда. Относително разпрѣдѣлението на народноститѣ изъ вътрѣшността на Македония картата на Шафарика е много слаба, както сж слаби и картитѣ, издавани още много години слѣдъ него. Съ два малки кръжовце около изворитѣ на Българска Морава се опрѣдѣля арнаутско население. Съ подобни кръжовце около Скопие, Кратово, Охридъ, Битоля, Кюстуръ, Солунъ, Струмица, Неврокопъ, Съръ, Кавала и при Доспатъ се опрѣдѣля прѣснатото турско население изъ страната.

Тукъ му е мѣстото да поменемъ другъ единъ пѣтувачъ прѣзъ Македония. Той е *Д-ръ Иосифъ Мюлеръ* лѣкаръ, който билъ изпратенъ отъ австрийското правителство прѣзъ 1837 и 38 год. въ Турция да изслѣдва чумената епидемия, която върлувала тогава. Той прѣминалъ отъ Шкодра прѣзъ Албания и Македония, дѣто посѣтилъ Дебъръ, Охридъ, Битоля и Прилѣпъ. Неговитѣ пѣтописни бѣлѣжки сж обнародвани едва прѣзъ 1844 год. въ Прага. Въ тѣхъ славѣнското население отъ Битолския Пашалѣкъ се описва като сърбско.²⁾ Това Мюлерово мнѣние пще е било познато на Шафарика, още прѣди да напише той своя „Slovanský Národopis“, понеже двамата писатели сж били близки. Шафарикъ напишалъ дори похваленъ прѣдговоръ къмъ Мюлеровата книга, но при всичко това учениятъ славистъ не се повлиялъ отъ Мюлеровитѣ погледи и е прѣдставилъ населението въ Битолския Пашалѣкъ като българско.

Много по-късно се явява етнографска карта на Балканския Полуостровъ отъ *Ами Бюе*. Тя не е получила широка извѣстность, понеже е издадена въ единъ физически атласъ: „Berghaus' Physikalischer Hand-Atlas“, напечатанъ прѣзъ 1848 год. въ Гота.³⁾ Ние прилагаме вѣренъ

¹⁾ Шафарикъ, Славянское народописание, Переводъ съ Чешкаго И. Бодянского, Москва, 1843 г. стр. 37—38.

²⁾ D-r Joseph Müller, Albanien, Rumelien und die Öster.-Mont. Gränze, 21.

³⁾ Ами Бюе вѣроятно е приготвилъ тая карта по исканъето на издателя на атласа, когото я посвещава съ слѣднитѣ думи: „Dem Herausgeber des Physikal. Atlas von seinem ethnologischen Freunde“.